

NTFs representantskap 2021: Mye enighet

NTFs representantskap 2021 vedtok både arbeidsprogram for neste periode, budsjett, policydokumenter og revisjon av vedtekter og etiske regler. Det meste med stor grad av enighet. Uenigheten kom mest til syne før selve representantskapsmøtet.

 ELLEN BEATE DYVI
 KRISTIN AKSNES

Oppvarming om dagens situasjon

Før det formelle representantskapsmøtet i NTF 2021 ble satt, var det satt av tid til en tannhelsepolitisk diskusjon. Statssekretær Karl Kristian Bekeng (Ap) i Helse- og omsorgsdepartementet hadde takket ja til å delta, og meldte sykdomsforfall noen dager før. Professor i samfunnsodontologi ved Universitetet i Oslo, Jostein Grytten, innledet til diskusjon, og kalte presentasjonen Innspill til strategidiskusjon NTF, Dagsaktuell politisk situasjon – styrking av Den offentlige tannhelsetjenesten.

Grytten beskrev nåsituasjonen slik: Det er bedre tannhelse i befolkningen, privat sektor opplever mindre behandlingsbehov og begynnende pasientmangel, det er flere tannleger og økt konkurranse – samt fornøye pasienter. Videre er det sosial ulikhet i bruk av tjenesten, blant voksne.

Basert på at tannhelsen er blitt bedre og at pasientenes inntekt jevnt over har økt, samtidig med at tilgjengeligheten til tannhelsetjenester er blitt bedre, er Gryttens hypotese at det nå er mindre ulikhet i bruk av tannhelsetjenester i den norske befolkningen som følge av inntektsulikhet. Hypotesen bygger blant annet på Helse- og levekårsundersøkelsene til Statistisk sentralbyrå (SSB).

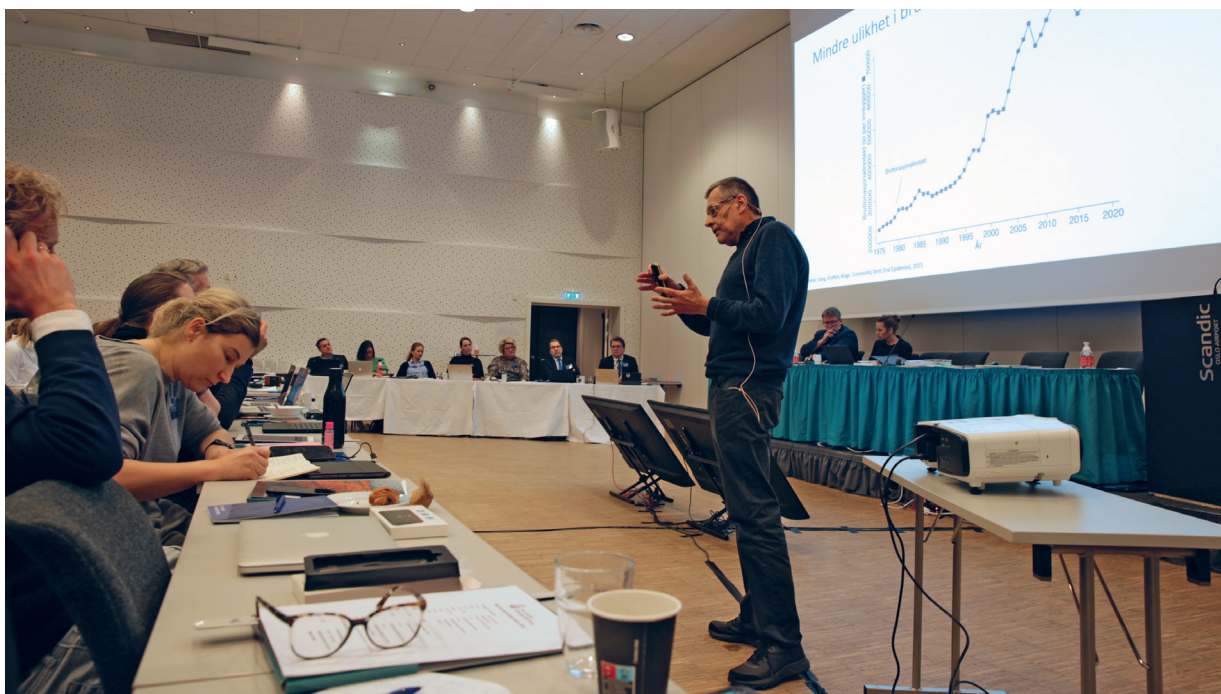
Den aktuelle politiske situasjonen ble oppsummert med: Hurdalsplattformen og SVs alternative statsbudsjett. Konsekvens av nye politiske føringer: Økt bemanning i Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT).

Regjeringen ønsker en gradvis utvidelse av DOT med mål om å likestille den med andre helsetjenester. De vil innføre gratis behandling for de mellom 19 og 21 år og halv pris for de mellom 22 og 25. I SVs alternative forslag til statsbudsjett for 2022 heter det at de setter av 1,15 milliarder NOK med mål om en rask opptrapping og umiddelbar utvidelse av DOT. Personer med store utfordringer, eldre med dårlig tannhelse og de yngste må prioriteres i innfasingen. Blant annet foreslås gratis tannhelsesjekk til de over 75 år, i regi av DOT, og å dekke 75 prosent av regningen for alle opp til 27 år.

Grytten skisserte tre muligheter for organisering av den økte offentlige finansieringen:

Ramme til fylkeskommunen/øremerket DOT. Utfordringer med denne modellen er rekruttering av personell til DOT, og at den kan sette privat praksis under press ved at privat sektor får færre pasienter og lavere inntekter.

Stykkprisrefusjoner som også kommer privat praksis til gode. Med andre ord, en utvidelse av Helfo. Utfordringen

Professor Jostein Grytten innledet om dagens situasjon i tannhelsetjenesten, og i politikken.

Stefan Lindner, Bergen TF, var ikke enig i Jostein Gryttens fremstilling av virkeligheten.

Ragnhild Henriksen Løken, Hedmark TF, mente blant annet at Den offentlige tannhelsetjenesten er både underdimensjonert og underfinansiert.

Hilde Nordgarden, Norsk forening for pedodonti, tok ordet i mange saker, og var blant annet glad for revisjonen av NTFs etiske regler.

Ingvild J. Brusevold, Oslo TF, var tydelig på at tannleger er helsearbeidere.

Lucia Nesteby, Romerike TF, ville snakke om hvordan det oppleves å være ung og nesten nyutdannet. Hun beskrev seg selv som heldig, med jobb i en klinikk som eies av en tannlege og der det er lojale pasienter. Hun kunne beskrive arbeidsforholdene for andre nyutdannede tannleger som helt annerledes, med krevende kontrakter som ligner på utnytting. Nesteby foreslo som en mulig bedre forberedelse til arbeidslivet, at NTFs advokater kommer inn og forbereder studentene tidlig i studiet.

Anders Skodje, Sunnmøre TF, etterlyste definisjoner i saken om etiske regler og sosiale medier.

med denne modellen er at den vil krever et takstsystem, med faste priser og mellomlegg.

En kombinasjon av 1 og 2.

Vil mer offentlig finansiering til unge voksne føre til at vi går fra overskudd av tannleger til underskudd av tannleger? Hvis alle benytter seg av tilbudet vil DOT trenger 917 flere årsverk, ifølge Gryttens beregninger, og 458 flere årsverk dersom halvparten benytter seg av tilbudet. Overskuddet av tannleger og tannpleiere i privat sektor kan overføres til DOT – og privat sektor «redder» DOT, eller DOT «redder» privat sektor.

Mer offentlig finansiering for de friske eldre, med gratis kontroll for de over 75 i regi av DOT, slik SVs alternative budsjettforslag sier, vil neppe være av særlig betydning for hverken DOT eller privat sektor i første omgang. Og det kan være et signal om økt finansiering for eldre og et steg på veien for innlemmelse av andre aldersgrupper i DOT.

Aldersgruppen 75-90 år omfatter 362 000 personer. Gryttens beregninger sier at hvis alle benytter seg av tilbudet vil DOT trenger 678 flere årsverk, og 339 flere årsverk hvis halvparten benytter seg av tilbudet.

Et mulig fremtidig scenario er altså at flere pasientgrupper overføres til DOT og at fylkeskommunen og dagens organisering av DOT videreføres, som en hierarkisk styringsmodell med store fylker og fast lønn – alternativt at det innføres en modell med per capita-avlønning.

Grytten konkluderte med at det er positive utviklingstrekk i tannhelsetjenesten over de siste tiårene. Det er en markant forbedring i tannhelsen. Det er god

Aslak Kringlegarden, Vestfold TF, fulgte opp en metafor om ikke å sitte stille i båten, men ro for harde livet. Kringlegarden foreslo å ikke slåss mot naturkreftene (politikkerne), og heller finne ut hva som er best for profesjonen hvis det blir økt offentlig finansiering (noe han trodde). «Vinden blåser i én retning, og vi må styre båten så vi landet på en fin strand», sa Kringlegarden.

Studentene var godt representert. Fra venstre: Dalia Shwan, UiO; Sara Kristine Strand, NTF Student; Stine Arnesen, UiT og Elise Janson, UiB.

geografisk dekning av tannleger, på fylkesnivå. Det er korte ventetider og fornøyde pasienter. Og det er igjen dramatisk sosial ulikhet i bruk av tannhelsetjenester for voksne, samtidig som det er noen grupper med udekkede behov. Det er en begynnende pasientmangel i privat sektor. En økt offentlig finansiering av tannhelsetjenester kan tilsi at det blir et stort fremtidig behov for tannhelsepersonell.

Debatten som fulgte avdekket at det var mange, og særlig ansatte i offentlig sektor, som ikke kjente seg helt igjen. Det ble sådd tvil om SSBs tall og beregninger. Og nok en gang ble det tydeliggjort at det er behov for en helhetlig gjennomgang av alle sider av tannhelsetjenesten.

Arbeidsprogram

NTFs hovedstyre la frem forslag til nytt arbeidsprogram. Arbeidsprogrammet er foreningens viktigste styringsverktøy og gjennom arbeidsprogrammet fastsetter representantskapet de overordnede rammene for hvilke oppgaver og aktiviteter NTF skal prioritere i den kommende toårsperioden. Forslaget til arbeidsprogram er også lagt til grunn for hovedstyrets budsjett for perioden.

Ny etisk regel for sosiale medier

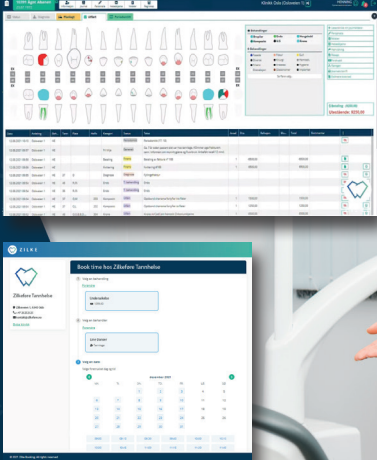
NTFs råd for tannlegeetikk (etikkrådet) så behov for tilføyelser i NTFs etiske regler på området utnytting av

ZILKE

SMIDIG JOURNAL FOR TANNLEGER

SKYBASERT • BOOKING ONLINE
HELFO • INTEGRERINGER
GODE REFERANSER
MINIMALT MED IT-DRIFT FOR KLINIKKEN

99 38 65 41
hei@zilke.no
zilke.no/oppstart

pasienter og på området samhandling med pasienter i sosiale medier.

Forslaget til regel om sosiale medier dreide seg om at en tannlege ikke bør være tilknyttet pasienten i sosiale medier. Bestemmelsen er ikke ment å regulere slik kontakt der tannlege og pasient har en annen form for relasjon.

Bestemmelsen ble foreslått som en bør-regel, og innebærer ikke et totalforbud mot kontakt med pasienter i sosiale medier. Initiativet til slik kontakt bør imidlertid ikke komme fra tannlegen, og tannlegen må være oppmerksom på at taushetsplikten også gjelder ved bruk av sosiale medier.

Ved at skillet mellom profesjon og privatliv viskes ut kan det være fort gjort å tilkjenne sin relasjon til pasienten for omverdenen uten å mene det. Statens helsetilsyn har vedtatt å gi kritikk til helsepersonell som har tilkjennegitt en slik relasjon. En annen side ved å innføre en slik

bestemmelse er at tannlegen kan vise til regelen dersom en pasient ønsker kontakt i sosiale medier. Det kan være vanskelig å avslå slike forespørsler uten begrunnelse, og tanken er at det er til hjelp for tannlegene å kunne vise til regelverket.

Policydokumenter om fremtidens tannhelsetjeneste og nødvendig helsehjelp og kosmetisk behandling

NTFs representantskap vedtok to nye policydokumenter, om henholdsvis *fremtidens tannhelsetjeneste* og *nødvendig helsehjelp og kosmetisk behandling*. Dokumentene er nærmere omtalt i denne utgaven av Tidende, under Fra NTF. Policydokumentene er også publisert på NTFs nettsted.

Valg

Valgkomiteens innstilling, presentert i Tidende nr. 10, 2021 ble presentert av valgkomiteens leder, Torbjørn Fauske fra Nordland Tannlegeforening. Samtlige av de innstilte ble valgt.

NTFs hovedstyre for perioden 2022-2023 består av: President, Henimg Olsen-Bergem, Oslo TF; visepresident, Ralf Husebø, Rogaland TF; Ingvild Nyquist Borgeraas, Vestfold TF; Linn Katariina Henriksen, Troms TF; Ellen Holmemo, Bergen TF; Line Christiansen Holtan, Vest-Agder TF; Ellen Cathrine Mork-Knutsen, Østfold TF.

I tillegg er Farshad Alamdari, Hedmark TF som leder av Sentralt forhandlingsutvalg (SF) og Terje Fredriksen, Telemark TF, som leder av Sentralt næringsutvalg (SNU) medlemmer av NTFs hovedstyre.

Linn Katariina Henriksen ble valgt til vara for visepresidenten. Vara til NTFs hovedstyre: Kristoffer Øvstetun, Bergen Torbjørn Haukeland, Finnmark.

For øvrige valgresultater, se NTFs Tidende nr. 12, 2021.

Heming Olsen-Bergem, Oslo TF, så glad ut etter enstemmig å være valgt til president i NTF.

Ranveig Roberg ble valgt til ordfører for NTFs representantskap for en ny periode, ved akklamasjon.